

InDret

Accidents d'esquí

Albert Lamarca i Marquès
Facultat de Dret
Universitat Pompeu Fabra

Working Paper núm: 110
Barcelona, octubre de 2002
www.indret.com

Sumari

- [Introducció: l'esquí un esport de risc](#)
- [Xocs amb edificacions i pals de senyalització](#)
- [Accidents causats per l'ús dels remuntadors mecànics](#)
- [Topades amb d'altres esquiadors](#)
- [Caigudes d'esquiadors tots sols](#)

- ***Introducció: l'esquí un esport de risc***

Les darreres dues dècades del segle XX han estat les de la popularització de l'esquí. Complerts quasi bé cent anys de l'inici de la seva pràctica a Catalunya, l'any 1908 als Rasos de Peguera, l'esquí ha esdevingut un esport popular: es calcula que a Catalunya hi ha al voltant d'un milió d'aficionats als esports de neu, segons l'Associació Catalana d'Estacions d'Esquí i Activitats de Muntanya (ACEM).

L'esquí va passar a ser un nou esport de masses a la segona meitat dels anys vuitanta i, al tombant del segle, importants canvis tecnològics i de pràctica s'han produït a les pistes d'esquí, a l'ensens d'un canvi de tarannà de l'esquiador tradicional: l'esquí ha deixat d'estar definitivament lligat a l'excursionisme o l'alpinisme.

Qualsevol esquiador amatent pot haver copsat els canvis que s'han produït a les estacions d'esquí en els darrers anys i la seva repercussió en l'àmbit dels accidents. D'aquests canvis cal destacar-ne dos de força rellevants.

En primer lloc, l'esquí alpi ja no és el principal protagonista a la neu. A més d'altres variants tradicionals dels esports d'hivern, com ara l'esquí de fons, l'esquí de muntanya o el telemark, recentment ha proliferat la pràctica de l'snowboard o surf de neu. Paral·lelament, els trineus de principiants han minvat força de les pistes d'esquí.

L'snowboard ha augmentat el risc d'un accident a les pistes: la capacitat de frenada i de reacció per evitar el xoc amb d'altres esquiadors és molt més reduïda amb el surf de neu i, a més, els esquiadors d'snowboard busquen neu verge per explotar al màxim les possibilitats que ofereix aquesta nova pràctica. Això fa que molt sovint esquiadors inexperts s'endinsin en sectors fora pista en els quals, és clar, no hi ha cap mena de condicionament de la neu, ni mesures de seguretat, per part de les estacions.

En segon lloc, les pistes d'esquí s'han vist envaïdes per una munió de pals de ferro a cada revolt: els canons de neu, un element que potencia la quantitat i la qualitat de la neu a les pistes, però també el perill d'una topada amb greus conseqüències.

Per contra, cal tenir en compte que cada cop es més habitual la pràctica de l'esquí amb casc i la contractació d'una [assegurança](#) amb la compra del forfait per import de 1,5 €, per bé que només la contracten un 25% dels esquiadors i està limitada a la cobertura d'uns 6.000 € per responsabilitat civil i uns 1.200 € per a despeses mèdiques d'urgència.

La *Guia Cívica de l'esquiador*, publicada per l'ACEM, i que es basa en les *Regles de conducta* de la Federació Internacional d'Esquí (FIS), posa de relleu el risc que comporta la pràctica esportiva de l'esquí i la necessitat d'extremar les mesures de precaució amb els altres esquiadors i ajustar-ne la pràctica a les pròpies habilitats. És comprensible, doncs, que els nou accidents mortals amb què es va tancar la temporada d'esquí 2001-2002 causessin un fort impacte social.

Des de l'any 1996, el Tribunal Suprem s'ha pronunciat només en cinc ocasions en plets de responsabilitat civil derivats d'accidents relacionats amb la pràctica de l'esquí. Per al mateix període de temps, però, tenim constància de vint-i-quatre sentències civils i de deu sentències penals d'Audiències Provincials.

Aquesta jurisprudència civil, presidida pel principi d'assumpció del risc per la víctima - esquiador, es pot ordenar en quatre constel·lacions de casos ben definides:

- 1) Xocs amb edificacions i pals de senyalització.
- 2) Accidents causats per l'ús dels remuntadors mecànics.
- 3) Topades amb d'altres esquiadors.
- 4) Caigudes d'esquiadors tots sols.

- ***Xocs amb edificacions i pals de senyalització***

Pel que fa als primers casos, la topada acostuma a ser amb els pals que separen pistes, n'indiquen el nom o tanquen zones no esquiabls, a més també hi ha cops amb casetes de serveis que són prop de les pistes. Els tribunals exigeixen a les entitats que exploten les estacions que prenguin mesures per evitar les lesions que poden generar les topades amb aquests elements artificialment introduïts a la muntanya, però també exigeixen un comportament diligent a l'esquiador, que assumeix el risc de les lesions que pot patir en perdre el control dels esquís.

Quan no s'han adoptat aquestes mesures de protecció els tribunals han entès majoritàriament que hi ha hagut negligència de l'estació d'esquí. De tota manera, cal tenir en compte que també hi pot concórrer culpa de la víctima, que en alguns casos pot arribar a ser exclusiva si esquiava de manera imprudent en una zona de debutants o en una cruïlla de pistes. Amb tot, la jurisprudència també ha entès que les pistes no poden ser un àmbit estanc on no hi hagi cap font de perill.

En el cas resolt pel Tribunal Suprem, 1a, en sentència de 26.6.2001, l'actor patí importants lesions en xocar contra una **caseta de ventilació** prop de les pistes d'esquí a La Molina. El TS va convalidar les sentències d'instància que apreciaren negligència de l'estació en no haver adoptat mesures per reduir el perill d'una topada i les seves conseqüències. Malgrat considerar que la caseta sense protecció suposava la creació d'una addicional font de risc, el TS va entendre que era correcte haver apreciat la concurrència de culpa de la víctima en un 30%, atès que baixava a gran velocitat per una pista de debutants.

En canvi, el mateix TS, 1a, en sentència de 18.3.1999, va absoldre l'estació d'esquí de Candanchú, convalidant les sentències absolutories d'instància, per la mort d'una persona en topar amb una **caseta de transformadors** sense cap mena de protecció. La dona lliscava per la neu, fora de les pistes d'esquí, amb un plàstic. El TS considerarà aquí encertat entendre que hi hagué culpa exclusiva de la víctima ateses les particulars circumstàncies del cas: no practicava l'esquí, la caseta era fora de les pistes i va ser advertida del perill que corria amb la seva activitat.

Pel que fa a accidents causats amb **pals de senyalització**, el Tribunal Suprem s'hi ha pronunciat en dues ocasions desestimant en tots dos casos la demanda.

En la sentència de 27.4.1998, el TS, 1a, convalidà les coincidents d'instància que apreciaren culpa exclusiva de la víctima en la topada de l'actor amb el pal d'una xarxa o tanca que separava la pista d'un barranc, a l'estació d'Astún, quan intentava impedir el xoc amb un nen. Pel TS el perjudicat esquiava massa ràpid en una pista per principiants i calia reduir la velocitat per evitar accidents clarament previsibles. El TS, 1a, en sentència de 20.3.1996, tampoc no condemnà l'estació de Sierra Nevada, confirmant el criteri de l'AP de Granada i en contra del JPI, per les lesions que va patir l'actor com a conseqüència de la topada amb un pal de senyalització a les pistes.

En l'àmbit de les Audiències Provincials, han estat majoria les sentències que han condemnat les estacions d'esquí a indemnitzar els actors pels danys patits en les topades amb pals no prou protegits.

Així ha passat en el cas resolt per la sentència de l'AP de Lleida de 18.4.2002, en què es va condemnar a l'estació Baqueira Beret a indemnitzar l'actor amb 7.061,89 € pels danys patits en el xoc amb un pal poc visible, a l'hora de tancament de les pistes. Segons l'AP calia que l'estació hagués extremat la precaució en aquest moment de la tarda en què hi ha un excés d'esquiadors a la part final de les pistes. També l'AP d'Ourense, en sentència de 29.10.2001, condemnà l'estació d'esquí de Manzaneda a indemnitzar l'actora per les lesions patides com a conseqüència del xoc amb un pal de ferro que falcava una xarxa posada per impedir les caigudes per un barranc.

En dues ocasions, però, les Audiències Provincials han apreciat culpa concurrent de la víctima. Així ha passat en la sentència de 1.3.2000 de l'AP de Granada que estimà culpa concurrent de la víctima en un 50 %, i en aquesta proporció reduí la quantia de la indemnització sol·licitada pel xoc amb un pal que era al marge d'una pista. També l'AP de Girona, en sentència de 2.12.1999, va apreciar culpa concurrent de la víctima en el 50 % en el xoc patit contra el pal que falcava una xarxa, en la mesura que aquesta sí que era tova mentre que el pal no ho era. La culpa concurrent de la víctima s'entén que deriva de l'assumpció del risc de topades amb elements naturals i artificials i de la necessitat de controlar la pròpia evolució per les pistes d'esquí.

L'AP d'Osca, en sentència de 26.9.2001, condemnà també a l'estació Astún, i la seva companyia asseguradora, a indemnitzar l'actora pels danys patits en caure en un *Half-pipe* que era al mig de la pista amb senyalització molt deficient.

En un sentit contrari, però, es pronuncià l'AP d'Osca, en sentència de 6.11.2001, que absolgué l'estació d'esquí de Cerler dels danys patits per la topada de l'actora amb un pal de senyalització d'una pista. Segons l'Audiència, la més mínima diligència imposa a l'esquiador d'evitar aquestes topades i si es produeixen cal entendre que deriven de l'assumpció del risc de la víctima per la pràctica de l'esquí. El magistrat ponent de la sentència de l'AP d'Osca (Sr. Gonzalo Gutiérrez Celma), que és l'audiència espanyola de la que consten més sentències sobre accidents d'esquí als repertoris jurisprudencials, aprofità per recordar la doctrina de la Sala en el sentit que no es pot exigir de l'estació que tots els recorreguts hagin d'estar:

“[A]colchadamente vallados y protegidos en todos los puntos o lugares naturales y en las construcciones o instalaciones sin excepción, de forma tal que las protecciones estuvieran en condiciones de amortiguar absolutamente cualquier golpe o caída, si así se exigiera (...) se llegaría al absurdo, imposible de realizar en amplias extensiones, de envolver en plástico la montaña, teniendo que construir por toda la superficie esquiabile auténticos túneles de redes, vallas, colchonetas y otros medios de protección por donde discurrir quienes practican este deporte, que es un deporte de riesgo en el que también cuentan la belleza del paisaje y de la propia montaña que, en las pistas, al menos durante toda la temporada de invierno, quedaría completamente camuflada entre plásticos, colchonetas y redes tensas y resistentes de gran altura, con sus mástiles de sustentación, capaces de seguir dando protección por muy espesa que fuera la capa de nieve (...) La montaña no puede ni debe convertirse en una especie de parque de atracciones de plástico blindado contra cualquier caída posible. Los riesgos de una caída se suponen asumidos por quien decide practicar y disfrutar de un deporte de riesgo” (FJ 2n).

L'efecte preventiu d'aquesta jurisprudència és evident: en els darrers anys hom ha pogut constatar la proliferació de proteccions toves sobre pals, canons de neu i construccions que són a les pistes. A més, xarxes toves han substituït tanques metàl·liques o de fusta i els cartells advertint "perill" o "només esquiadors experts" són per tot.

- ***Accidents causats per l'ús dels remuntadors mecànics***

En segon lloc, els accidents s'han produït també per l'ús dels remuntadors mecànics que permeten l'accés a les pistes. En tres ocasions es demanava indemnització per les lesions patides en baixar o pujar d'un telecadira, amb l'al·legació que la manca de neu, amb l'alternativa col·locació de palla o d'una estora lliscant a les plataformes de sortida i d'arribada, havien propiciat l'accident. En un quart cas el dany es produí en caure l'actora del telesquí.

En els tres primers casos, tant el TS com les AP han desestimat la demanda del perjudicat pels danys causats per l'ús d'un **telecadira**. Així, en la sentència de 21.11.1996, i en relació a la caiguda en pujar al telecadira a l'estació de Formigal, el TS, d'acord amb el JPI i l'AP, entengué que l'actor havia de mantenir l'equilibri i el control de la situació, i més veient que en lloc de neu hi havia palla, fet que no incrementa el risc d'un accident. De la mateixa manera passà en el cas resolt per l'AP de Barcelona, en sentència de 27.7.1999, amb absolució de la companyia asseguradora de l'estació Soldeu, que fou l'única demandada. En el cas, l'actor no aconseguí provar la negligència de l'estació en els danys patits pels cops rebuts per un telecadira en baixar-ne, amb al·legació de poca neu i de palla a la plataforma de sortida. Igualment passà en el cas resolt per la sentència de l'AP d'Osca de 16.9.1998: l'actora va caure en pujar al telecadira a Cerler, on hi havia una catifa lliscant en lloc de neu a la plataforma de pujada. L'AP va tenir aquí molt en compte, per absoldre l'estació, els 35 anys d'experiència de l'actora com a esquiadora.

En cap d'aquests tres casos ressenyats es demostra que l'estat de les instal·lacions fos la causa de la caiguda que va generar les lesions, el que pressuposa, al seu torn, una fatalitat o la manca de perícia de l'esquiador. En el cas resolt per la sentència de l'AP de Cantàbria de 10.12.1997, en canvi, l'esquiadora caigué d'un **telesquí** amb tanta mala fortuna que perdé l'equilibri sense poder aturar-se, atès que hi havia neu dura o glaçada, i anà a topar amb unes roques. L'AP considerà que l'estació havia d'haver adoptat mesures de seguretat per evitar aquests accidents ja que la neu era de qualitat dura i el telesquí de forta pendent.

- ***Topades amb d'altres esquiadors***

En tercer lloc, un dels supòsits de fet més freqüent és el de la topada entre dos o més esquiadors. La jurisprudència assenyala aquí dues màximes amb claredat: l'esquiador assumeix el risc d'una topada fortuïta amb d'altres esquiadors i cal que la persona que practica l'esquí, per evitar accidents, ajusti la seva velocitat a la pròpia perícia i a les condicions de la pista.

L'esmentada regla jurisprudencial de cura és molt clara quan l'esquiador que pateix els danys és el que baixava: les regles de prudència imposen prestar atenció als esquiadors que són més avall. Així, en el cas resolt per l'AP d'Osca, en sentència de 5.4.2001, l'actora va topar amb *pisters* de l'estació de Candanchú que condicionaven les pistes. Per l'AP l'actora havia de prendre mesures per evitar la topada amb els que són a baix i controlar la seva evolució a les pistes.

Amb tot, d'aquesta jurisprudència destaca el fet que, generalment, només es demanda pels danys en topades amb d'altres esquiadors a les estacions d'esquí i a les seves companyies asseguradores i no a l'esquiador que va causar l'accident.

Quan les demandes només s'adrecen contra l'estació d'esquí o la seva asseguradora, la jurisprudència les ha desestimat pels danys causats a l'actor per un altre esquiador no demandat. Així passà en el cas resolt per la sentència de 8.7.1999 de l'AP d'Osca. Tot i que un esquiador va envestir l'actor, aquest només va accionar contra l'estació de Candanchú i les seves asseguradores, amb l'al·legació que la causa de l'accident estava en la presència de boira i poca neu a les pistes, és a dir, que l'estació hauria d'haver estat tancada. L'AP va absoldre els demandats amb l'argument que no calia tancar l'estació i que l'actor hauria d'haver ajustat les seves evolucions a les circumstàncies del moment de la pràctica de l'esquí, a més d'haver demandat l'esquiador que el va escometre.

També en el cas resolt per l'AP d'Osca, en sentència de 1.4.1996, l'actor perseguia la condemna de l'estació d'esquí pels danys soferts com a conseqüència de l'investida que patí per part d'un altre esquiador mentre pujava per un telesquí. L'AP considerà que aquí no hi hagué negligència de l'estació, que no tenia l'obligació de tancar tota la zona del recorregut del telesquí, i sí de l'altre esquiador que no va aturar-se a socórrer la víctima i identificar-se. També hi hagué desestimació de la demanda en el cas resolt per sentència de 10.3.1999 de l'AP de Lleida: un cop més la demanda s'adreçava només contra l'estació i la seva asseguradora.

Només en dos dels casos ressenyats es demanda l'esquiador que va envestir l'actor. En el cas resolt per la sentència de l'AP d'Osca de 25.10.1999 el demandat va envestir l'actor quan pujava per un telesquí, i l'AP el feu responsable dels danys patits per no haver sabut controlar els seus moviments i no ajustar la velocitat a la dificultat de la pista, absolutent a l'estació de Candanchú. En canvi, l'AP d'Alacant, en sentència de 11.3.1999, no imposà responsabilitat a la demandada per haver causat lesions a l'actora en caure damunt seu tot relliscant per la pista.

Cal esmentar, a més, la sentència de 20.3.2001 de l'AP de Barcelona que no aprecia responsabilitat de l'estació de La Molina pels danys patits per l'actora en ser escomesa per un trineu quan passejava prop de l'estació.

- ***Caigudes d'esquiadors tots sols***

En darrer terme, quan els danys s'han produït per una caiguda de l'esquiador sense topat amb cap altra persona ni objecte, la demanda dels actors es fonamenta en la negligència de l'estació en el manteniment de les pistes, especialment per obrir-les en circumstàncies de perill, és a dir, per un estat de l'estació no prou adient per a la pràctica de l'esquí. Ja sigui per l'existència de pedres, boira, glaç o poca neu, els actors imputen a l'estació d'esquí la responsabilitat pels danys patits com a conseqüència de la seva caiguda, per la creació d'una situació de perill o de risc.

L'argument que les estacions són entitats que gestionen i exploten les pistes -la muntanya- amb ànim de lucre també trasllueix de la jurisprudència: els actors volen fer pagar els accidents a qui obté un benefici econòmic de l'activitat esportiva de risc (vegeu sobre aquesta qüestió Pablo Salvador Coderch / Juan Antonio Ruiz García, [Risc, responsabilitat objectiva i negligència, a InDret 2/2002](#)).

En aquests casos, la jurisprudència no ha apreciat generalment negligència de les estacions d'esquí pel manteniment de les pistes o per la manca del seu tancament i ha entès que la caiguda de l'esquiador s'ha donat per manca de perícia o per una fatalitat i només ell n'ha d'assumir les conseqüències.

En el cas resolt per la sentència de l'AP de Granada de 27.6.2001 l'actor va relliscar i caure en una zona de neu dura d'una pista vermella en treure's els esquís per voler ajudar un altre company que havia caigut. L'AP va considerar que no hi hagué cap negligència per part de l'estació de Sierra Nevada i sí de l'actor que va desprendre's dels esquís en una zona glaçada.

L'AP d'Osca, en sentència de 18.2.1997, va absoldre l'estació de Candanchú de responsabilitat pels danys patits per la caiguda de l'actor esquiant per una pista negra. L'AP considerarà que l'actor havia assumit el risc de la caiguda i els danys consegüents i més si tenim en compte que es tractava d'un esquiador expert. No es pot imposar la responsabilitat al legant que l'estació havia de posar xarxes protectores al llarg dels marges de tota la pista.

De la mateixa manera, l'AP d'Osca, en sentència de 18.2.2002, entengué que l'estació de Candanchú no podia tancar la muntanya. L'actor caigué per un pendent fora pista, en sortir-ne, i va topiar contra unes roques. Igualment passà en el cas resolt per l'AP d'Osca, en sentència de 25.5.1996, l'actor impactà contra unes pedres en caure mentre esquiava i l'AP va absoldre l'estació d'esquí perquè no aprecià cap mena de negligència per part seva i sí assumpció d'aquest risc per l'esquiador, tot afirmant la impossibilitat de tancar la muntanya.

De tots els casos ressenyats en aquest treball el més greu, sense dubte, és el resolt per la sentència de l'AP de Girona de 2.2.1996, en què una noia va perdre la vida mentre esquiava a l'estació d'esquí de Vallter el 20.12.1992. L'AP considerarà que no hi havia cap prova que desmentís que el resultat mortal fou conseqüència d'una caiguda fortuïta, amb conseqüències fatals, no imputable al manteniment de les pistes per part de l'estació, i per això desestimà la demanda dels pares de la jove esquiadora morta.

Amb tot, en dues ocasions les Audiències Provincials han entès que sí que hi ha hagut negligència per part de les estacions d'esquí en el condicionament de les pistes.

Així, l'AP de Cantàbria, en sentència de 19.1.2000, va entendre que hi havia responsabilitat de l'estació Brañavieja-Alto Campoo pels danys patits per l'actor en caure per un barranc proper a una pista. L'AP de Granada, en sentència de 16.2.1999, de manera força particular, també entengué que calia condemnar l'estació de Sierra Nevada a indemnitzar un esquiador que va perdre un ronyó com a conseqüència del cop patit en una caiguda mentre esquiava. L'actor va al·legar l'existència de males condicions a les pistes, amb neu dura-primavera. L'AP no constata directament negligència de l'estació però atès que l'actor havia patit unes conseqüències tant greus calia deduir que va topiar amb algun objecte cantellut que era a les pistes. S'aprecia concurrència de culpes en un 40% de l'empresa i un 60% per part de l'esquiador.

Per cloure aquesta ressenya jurisprudencial cal fer tres consideracions addicionals que resulten de la jurisprudència analitzada.

a) La primera fa referència als **subjectes** d'aquests plets de responsabilitat civil: només en setze dels vint-i-nou casos ressenyats –una mica més de la meitat– es demanda també una companyia d'assegurances amb condemna en sis ocasions. Cal tenir en compte que dels vint-i-nou casos ressenyats, en onze s'estima la demanda, amb condemna a indemnitzar els danys causats, mentre que en els altres divuit es desestima la demanda.

b) En segon lloc, de la narració dels fets que es fa en les sentències estudiades, destaca la **dificultat de provar els fets** que s'al·lega van donar lloc a la causació dels danys, tant el propi accident com l'estat general de les pistes, de la neu o el temps a l'estació.

c) En tercer lloc, a banda de les sentències de tribunals civils, en el període de temps ressenyat també hi ha hagut deu **plets penals** en què s'ha reclamat condemna penal i civil per les lesions patides com a conseqüència de la pràctica de l'esquí, fins i tot amb resultat de mort en dos ocasions. En totes les sentències, citades en la taula annexa, els tribunals penals han absolt els demandats de responsabilitat penal.

Taula de sentències citades**Tribunal Suprem**

Sala i data	Repertori	Magistrat Ponent	Parts	Fets i decisió
Civil, 26.6.2001	RAJ 5082	Antonio Romero Lorenzo	Francisco Javier C. L. contra Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (La Molina).	Xoc amb caseta de ventilació a les pistes. Condemna a 46.585,04 €.
Civil 18.3.1999	RAJ 1658	Alfonso Barcalá Trillo-Figueroa	José Javier V. C. contra ETUKSA - Candachú.	Xoc amb caseta de transformadors de corrent. Desestimació.
Civil 27.4.1998	RAJ 3262	Antonio Gullón Ballesteros	Clemente L. T. contra Mapfre Norte i Estación Invernal del Valle de Astún (EIVASA)	Xoc amb pal. Desestimació.
Civil 21.11.1996	RAJ 9195	Alfonso Villagómez Rodil	Maria-Luisa P. C. contra Formigal S.A. y Caser S.A.	Caiguda en pujar al telecadira. Desestimació.
Civil 20.3.1996	RAJ 224	Antonio Gullón Ballesteros	Antonio A. R. contra Centros Turísticos S.A. (Sierra Nevada)	Xoc amb pal. Desestimació.

Audiències Provincials. Sala Civil

Audiència Provincial, secció i data	Repertori	Magistrat Ponent	Parts	Fets i decisió
AP Lleida, Secció 2a, 18.4.2002	AC 8000	Albert Montell García	José Aurelio C. P. contra Baqueira Beret SA i Cia. de Seguros Catalana Occidente.	Xoc amb pal. Condemna a 7.061,89 €
AP Osca, Secció única, 18.2.2002	AC 793	José Tomás García Castillo	Sergio R. M. contra ETUKSA- Candanchú i Compañía Aseguradora Grupo Vitalicio.	Xoc amb pal i caiguda per barranc. Desestimació.
AP Osca, Secció única, 6.11.2001	AC 2002/829	Gonzalo Gutiérrez Celma	Isabel B. J. contra Fomento y Desarrollo del Valle de Benasque (Cerler) i Mapfre Industrial.	Xoc amb pal. Desestimació.
AP Ourense, Secció 2a, 29.10.2001	JUR 332815	Abel Carvajales Santa Eufemia	Ma. de los Ángeles S. P. contra Meis Estación de Invierno de Manzaneda i Aseguradora Banco Vitalicio.	Xoc amb pal. Condemna solidaria a pagar 6.866,56 €.
AP Osca,	JUR 292192	José Tomás	Teresa S. C. contra	Caiguda en Half-

Secció única, 26.9.2001		García Castillo	Estación Invernal del Valle de Astún S.A. (EIVAS) i Grupo Vitalicio Seguros.	pipe. Condemna solidaria a pagar 24.065,32 €.
AP Granada, Secció 4a, 27.6.2001	JUR 249983	Juan Francisco Ruiz-Rico Ruiz	Jaime S. P. contra Cetursa Sierra Nevada S.A.	Caiguda a la neu. Desestimació.
AP Osca, Secció única, 5.4.2001	AC 2063	Gonzalo Gutiérrez Celma	María Concepción G. U. contra Miguel L. P., Winterthur i Explotaciones Turísticas de Candanchú S.A. (ETUCSA).	Xoc amb pistes de l'estació. Desestimació.
AP Barcelona, Secció 4a, 20.3.2001	JUR 170530	Vicente Conca Pérez	Núria P. R. contra Ferrocarrils de la Generalitat Catalunya (La Molina).	Vianant envestit per un trineu fora de les pistes. Desestimació.
AP Caceres, Secció 2a, 12.9.2000	ED 68603	Ma. Rosario Estefani López	D. Marciano i Dña. Emilia contra Centro Educativo I. i Centro P.	Accident per caiguda esquiant. Condemna, quantia a determinar en execució de sentencia
AP Granada, Secció 4a, 1.3.2000	AC 3806	Moisés Lazuen Alcón	Ma. Jesús contra Cetursa Sierra Nevada, SA.	Xoc amb pal. Condemna a 5.471,07 €.
AP Cantàbria, Secció 2a, 19.1.2000	ED 9545	Miguel Fernández Díez	Eduardo contra Sociedad Regional C. S.A. (Brañavieja), i Seguros H., S.A.	Lesions per caiguda per barranc. Condemna solidaria a pagar 10.758, 11 €.
AP Girona, Secció 2a, 2.12.1999	AC 2267	José Isidro Rey Huidobro	Carmen E. R. contra Telesquís de la Tossa d'Alp, Das i Urús, S.A. (Masella) i Assicurazioni Generali.	Xoc amb pal. Condemna solidaria a pagar 6.605,12 €.
AP Osca, Secció única, 25.10.1999	AC 6363	Gonzalo Gutiérrez Celma	Carlos del P. S. contra Gonzalo P. G., Mutualidad General Deportiva, Explotaciones Turísticas de Candanchú, S.A. i AGF Unión y el Fénix, Seguros y Reaseguros.	Topada entre dos esquiadors. Condemna a Gonzalo P. G. a 29.606,28 €, dels quals 6.010,12 € solidariament a Mutualidad S.A. General Deportiva (límit de cobertura).
AP Osca,	AC 1583	Antonio	Juan José S. B. contra	Xoc entre dos

Secció única, 8.7.1999		Angós Ullate	Explotaciones Turísticas de Candanchú, S.A. (ETUKSA), Winterthur Seguros Generales, S.A. i AGF Unión y el Fénix, Seguros y Reaseguros, S.A.	esquiadors. Desestimació.
AP Barcelona, Secció 16a, 27.7.1999	ED 30189	Jordi Seguí Puntas	D. José contra Seguros C., S.A.	Danys patits en baixar del telecadira a l'estació de Soldeu. Desestimació.
AP Alacant, Secció 5a, 11.3.1999	AC 4898	Andrés Sánchez-Medina y Medina	Daniel Francisco L. B. contra Ma. Teresa D. A., Seguros Grupo Innovac, UAP Ibérica, SA i CAP-ARAG Compañía Internacional de Seguros y Reaseguros, SA i Agencia de Viajes Vora Rui, SA.	Xoc entre dos esquiadors. Desestimació.
AP Lleida, Secció 2a, 10.3.1999	AC 698	Mónica Céspedes Cano	Marie Françoise D. contra Baqueira Beret i Catalana Occidente SA.	Xoc entre esquiadors. Desestimació.
AP Granada, Secció 3a, 16.2.1999	AC 3827	Domingo Bravo Gutiérrez	Francisco Javier G. M. contra Cetursa Sierra Nevada, SA.	Caiguda d'esquiador tot sol. Condemna a 1.6828,33 €.
AP Osca, Secció única, 16.9.1998	ED 27652	Antonio Angós Ullate	Fernanda contra Fomento y Desarrollo del Valle de Benasque (Cerler).	Caiguda en baixar d'un telecadira. Desestimació.
AP Cantabria, Secció 3a, 10.12.1997	AC 2409	Agustín Alonso Roca	Silvia G. R. contra Sociedad Provincial Cántabra de Promoción Turística (Cantur) S.A. (Brañavieja-Alto Campoo).	Caiguda d'un telesquí. Condemna a pagar 13.053,98 €.
AP Osca, Secció única, 18.2.1997	AC 355	Ángel Iribas Genua	Alberto M. I. contra ETUKSA (Candanchú) i Winterthur Seguros, S.A.	Caiguda d'esquiador tot sol. Desestimació.
AP Osca, Secció única, 25.5.1996	ED13065	Santiago Serena Puig	Sense dades de les parts.	Topada d'esquiador amb roques. Desestimació.
AP Osca, Secció única, 1.4.1996	ED 12916	Santiago Serena Puig	Sense dades de les parts.	Xoc entre esquiadors. Desestimació.

AP Girona, Secció 2a, 2.2.1996	AC 440	José Isidro Rey Huidobro	Francisco F. G. i Julia P. G. contra Vallter, SA.	Mort per caiguda de l'esquiador tot sol. Desestimació.
--------------------------------------	--------	--------------------------------	--	--

Audiències Provincials. Sala Penal

Audiència Provincial, secció i data	Repertori	Magistrat Ponent	Parts	Fets i decisió
AP Osca, Secció única, 9.4.2002	JUR 153911	Gonzalo Gutiérrez Celma	Óscar A. S. contra Alberto C. R., Panticosa Turística S. A. i Cía Aseguradora Mapfre.	Lesions causades per caiguda durant classes d'esquí. Absolució.
AP Girona, Secció 3a, 13.12.2001	JUR 2002/67336	Joan Francesc Uria Martínez	Francesc V. P. contra Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (La Molina)	Lesions greus causades per caiguda a les pistes. Absolució.
AP Granda, Secció 2a, 31.10.2001	JUR 2002/34551	Eduardo Rodríguez Cano	Miguel G. G. contra Cía. Seguros Banco Vitalicio de España i Antonio M. C., Jorge San E. B. i Jesús B. M.	Caiguda i xoc amb roques amb resultat de mort. Absolució.
AP Osca, Secció única, 17.7.2001	JUR 261919	Santiago Serena Puig	José María M. L. i Rosario E. F. contra Josefa R. P. (alumne) i Cesar P. F. (monitor), i Seguros Vitalicio i Escuela Española de Esquí	Lesions patides per topada durant classes d'esquí a Cerler. Absolució.
AP Osca, Secció única, 22.2.2001	JUR 126454	Santiago Serena Puig	José Ramón B. M. i Clínica Cisne Seguros S.A. contra Francisco B. T. i Miguel A. G. H., Explotaciones Turísticas de Candanchú, S.A. i Compañía de Seguros Banco Vitalicio de España	Lesions patides per caiguda en pujar a un telecadira. Absolució.
AP Granada, Secció 1a, 6.2.2001	JUR 123716	Domingo Bravo Gutiérrez	José Miguel J. L. contra José Antonio G. A. (monitor).	Lesions greus patides per xoc entre esquiadors. Monitor provenint de pista ràpida envesteix a el denunciant que esquiava per pista lenta. Absolució.
AP Girona, Secció 3a, 21.1.2000	ARP 495	Adolfo García Morales	Enric S. A. i Ma. Carme B. F. contra Santiago C. S., Telesquís de la Tossa d'Alp, Das i Urús i Eagle Star, Seguros Generales,	Accident amb resultat de mort a Masella. Absolució.

			S. A.	
AP Granada, Secció 2a, 3.11.1999	ARP 3962	Eduardo Rodríguez Cano	Concepción R. T. contra Eduardo V. B., Jesús B. M., Banco Vitalicio de España i Cetursa Sierra Nevada, S.A.	Lesions greus patides per caiguda. Absolució.
AP Osca, Secció única, 31.7.1996	ARP 909	Gonzalo Gutiérrez Celma	Fermín N. F. contra Eduardo R. O., Miguel L. P. i Santiago C. S.	Lesions patides per caiguda. Absolució.
AP Osca, Secció única, 13.5.1996	ARP 330	Gonzalo Gutiérrez Celma	No consta contra Eduardo R. O. i Santiago C. S.	Lesions patides per caiguda. Absolució.